

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว๔๖๙๘



สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต ๑
เลขที่รับ..... 3443 1430
วันที่..... 21 พ.ย. 2555
กอก. กอก. กอก. กอก.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐๔

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
เลขที่รับ..... 4986
วันที่..... 21 พ.ย. 2555
อำนวยการ
อำนวยการ
ส่งเสริมคุณภาพ
อำนวยการ
อำนวยการ
อื่นๆ

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงแก้ไขคู่มือการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีเปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว แก้ไขเปลี่ยนแปลงครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ขอหารือกรณีการเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ตามกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ สามารถใช้อำนาจตามข้อ ๘ (๑) ของกฎกระทรวงดังกล่าวออกคำสั่งให้ครอบครัวเลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัว แล้วแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อทราบ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ จักต้องเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อพิจารณาอนุญาตแล้วแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาแล้ว ขอแจ้งว่า

กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ครอบครัว” หมายความว่า บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ครอบครัวมีภูมิลำเนา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อ ๔ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า ครอบครัวที่ได้รับอนุญาตจัดการศึกษาใด ไม่จัดการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาตามข้อ ๒ (๗) ให้สำนักงานแนะนำให้ครอบครัวนั้นปรับปรุงการจัดการศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด หากครอบครัวดังกล่าวไม่ดำเนินการตามคำแนะนำ ให้สำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ครอบครัวนั้นเลิกจัดการศึกษา

ข้อ ๘ การเลิกจัดการศึกษาโดยครอบครัวอาจมีได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานมีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัว

(๒) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจัดการศึกษาตามข้อ ๔

แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว

๙. การเลิกจัดการศึกษา

๙.๑ การเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว มีได้ ๒ กรณี ดังต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ ครอบครัวมีความประสงค์จะขอเลิกจัดการศึกษาโดยครอบครัว ให้ทำหนังสือยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาต แล้วสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีคำสั่งอนุญาตให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัวหรือผู้จัดการศึกษา...

/๙.๒ แนวปฏิบัติ...

๙.๒ แนวปฏิบัติในการขอยกเลิกการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

๙.๒.๑ ครอบครัว ทำหนังสือขอยกเลิกการจัดการศึกษาถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ครอบครัวมีภูมิลำเนาอยู่ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออกคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาและจัดหาที่เรียนใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยเร็วที่สุด ไม่ควรเกิน ๕ - ๑๐ วันทำการ นับตั้งแต่วันแจ้งมีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษา พร้อมทั้งออกเอกสารหลักฐานการศึกษาของผู้เรียน เพื่อส่งต่อไปกับครอบครัวต่อไป

ข้อพิจารณา

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้การเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว โดยกำหนดให้ครอบครัวที่มีความประสงค์จะขอยกเลิกจัดการศึกษาโดยครอบครัว ให้ทำหนังสือยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาต แล้วสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีคำสั่งอนุญาตให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัว หรือผู้จัดการศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้บัญญัติให้ "คณะกรรมการ" มีมติให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัวไว้ ดังนั้น องค์กรฝ่ายปกครองจะกระทำการใด ๆ ได้ ก็ต่อเมื่อกฎหมายมอบอำนาจให้แก่องค์กรฝ่ายปกครองในการกระทำนั้น ในขณะที่หลักการกระทำทางปกครองต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย และให้องค์กรฝ่ายปกครองกระทำอยู่ในกรอบของกฎหมายเท่านั้น หลัก "ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ"

๒. การเลิกจัดการศึกษา จะต้องดำเนินการตาม ข้อ ๔ ข้อ ๘ (๑) หรือ (๒) ของกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗

เมื่อพิจารณาตามข้อหารือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑ แล้ว เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ครอบครัวมีภูมิลำเนาสามารถออกคำสั่งให้ครอบครัวเลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัวได้ตามข้อ ๘ (๑) ของกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยครอบครัวจะต้องทำหนังสือขอยกเลิกการจัดการศึกษายื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออกคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษา จัดหาที่เรียนใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยเร็วที่สุด ไม่ควรเกิน ๕ - ๑๐ วันทำการ นับตั้งแต่วันแจ้งคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษา พร้อมทั้งออกเอกสารหลักฐานการศึกษาของผู้เรียนเพื่อส่งต่อไปกับครอบครัวต่อไป

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตทราบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติการเลิกจัดการศึกษา กรณีสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัวรายการอื่นต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหนังสือแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ พันนึก)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๕๗

บัญชีเปลี่ยนแปลงแก้ไข

คู่มือการจัดการศึกษาวาดด้วยสิทธิของบุคคล องค์การชุมชนและองค์การเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว

อนุมัติเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

แก้ไขเปลี่ยนแปลงครั้งที่ ๒/๒๕๖๕

แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒

หน้า	ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	แก้ไขเป็น
๕๖	<p>ข้อ ๙.๑ การเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว มีได้ ๒ กรณี ดังต่อไปนี้</p> <p>กรณีที่ ๑ ครอบครัวมีความประสงค์จะขอเลิกจัดการศึกษา โดยครอบครัว ให้ทำหนังสือยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการจังหวัดพิจารณาอนุญาต แล้วสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาคำขอล ของครอบครัวหรือผู้จัดการศึกษา</p>	<p>ข้อ ๙.๑ การเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว มีได้ ๒ กรณี ดังต่อไปนี้</p> <p>กรณีที่ ๑ ครอบครัวมีความประสงค์จะขอเลิกจัดการศึกษา โดยครอบครัว ให้ทำหนังสือยื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาที่มีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาคำขอล ของครอบครัว พร้อมรายงานให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ</p>
๕๘	<p>แผนภูมิที่ ๔ แนวทางการเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว</p> <p>กรณีที่ ๑ ครอบครัวหรือผู้จัดการ ศึกษาขอยกเลิกการจัดการศึกษา โดยครอบครัว</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด</p> </div> <p style="text-align: center;">➔</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งผลการพิจารณาให้ ครอบครัวหรือผู้จัดการศึกษา ทราบ</p> </div>	<p>แผนภูมิที่ ๔ แนวทางการเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว</p> <p>กรณีที่ ๑ ครอบครัวขอเลิกจัด การศึกษาโดยครอบครัว</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ออกคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษา</p> </div> <p style="text-align: center;">➔</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาให้ ครอบครัวทราบ</p> </div>

หน้า	ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	แก้ไขเป็น
	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำหลักฐานการเรียนรู้ให้ ครอบครัวและจำหน่ายผู้เรียน ออกจากทะเบียนนักเรียน</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>แจ้งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจำหน่ายนักเรียนออกจาก ระบบ DMC</p> </div> </div>	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำหลักฐานการเรียนรู้ให้ ครอบครัวและจำหน่ายผู้เรียน ออกจากทะเบียนนักเรียน</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ทราบ</p> </div> </div>

หมายเหตุ:- การเลิกจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ตามข้อ ๘ ของกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ การเลิกจัดการศึกษา โดยครอบครัวอาจมีได้ ๒ กรณี ดังต่อไปนี้ (๑) สำนักงานมีคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัว (๒) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจัดการศึกษาตามข้อ ๔ ดังนั้น กรณีการเลิกตามข้อ ๘ (๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ครอบครัวมีภูมิลำเนาจึงมีอำนาจในการออกคำสั่งให้เลิกจัดการศึกษาตามคำขอของครอบครัว โดยไม่ต้องเสนอให้คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาอนุญาตให้เลิกจัดการศึกษา เนื่องจากตามกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ได้บัญญัติให้ “คณะกรรมการ” มีมติให้เลิกจัดการศึกษา ตามคำขอของครอบครัวไว้ ดังนั้น องค์การฝ่ายปกครองจะกระทำการใด ๆ ได้ ก็ต่อเมื่อกฎหมายมอบอำนาจให้แก่องค์กรฝ่ายปกครองในการกระทำนั้น ในขณะที่หลักการกระทำทางปกครอง ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย และให้องค์กรฝ่ายปกครองกระทำการอยู่ในกรอบของกฎหมายเท่านั้น หลัก “ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ”